



HET LEVEN

VAN

den H. JOSEPH

DOOR

C. G. V. J.



1899.

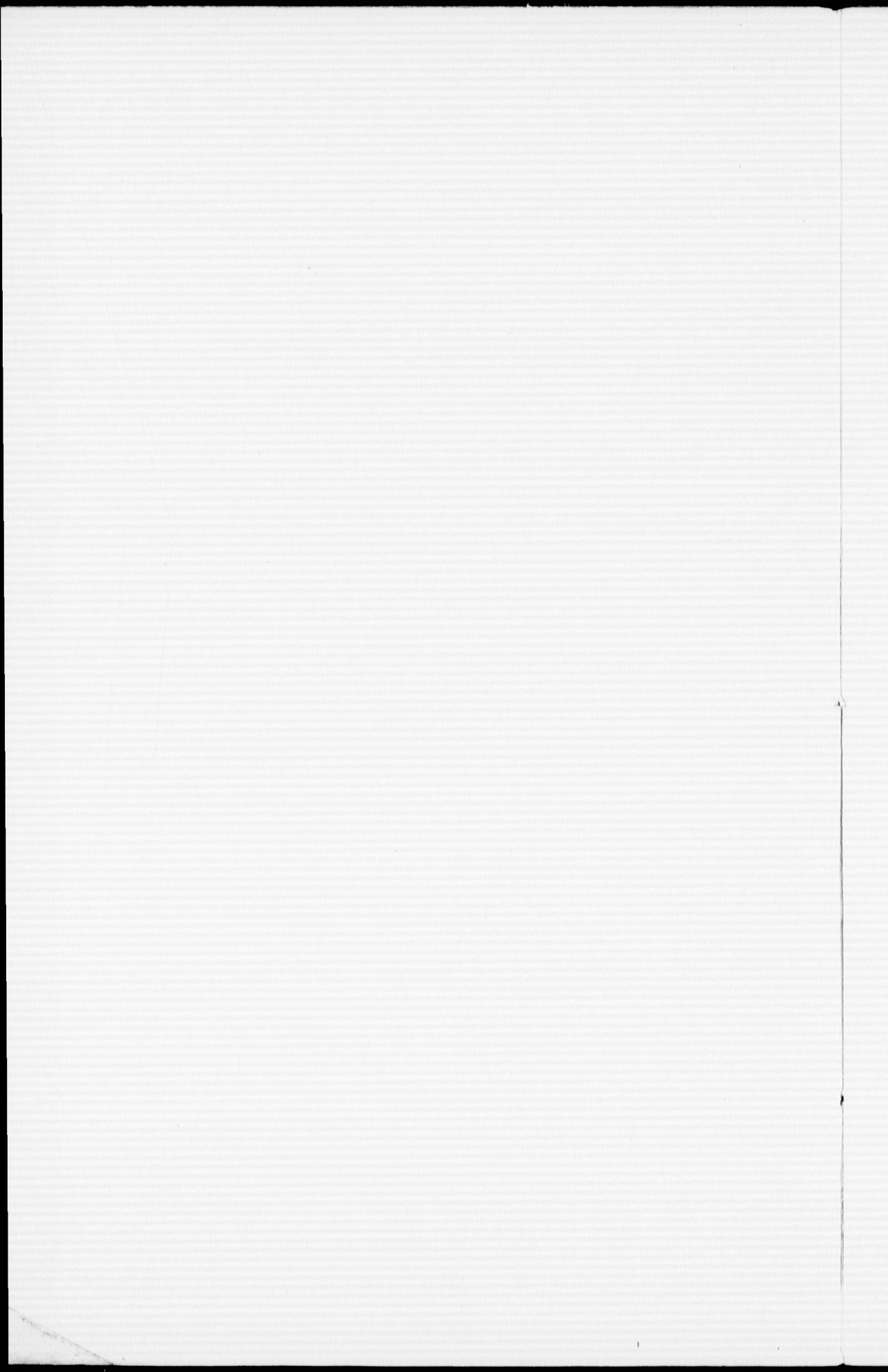
Niet in den handel.



137



Het Leven van den H. Joseph.



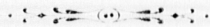
HET LEVEN

VAN

den H. JOSEPH

DOOR

C. G. V. J.



1899.

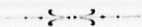
AAN DEN LEZER.

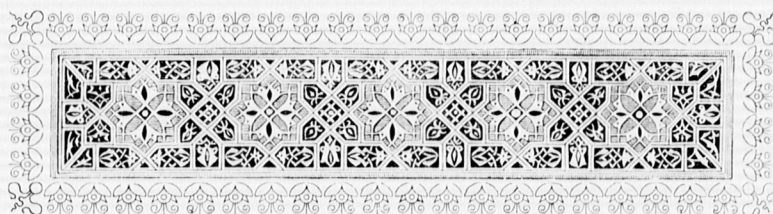
Nu ik, hetgeen nu reeds twaalf jaren geleden, op eene mij zelve onverklaarbare wijze, onomstootelijke zekerheid voor mij werd, heb getracht in dichtvorm weder te geven, heb ik, bij de beschrijving van het leven van den H. Joseph, de beschouwingen van Anna Catharina Emmerich geraadpleegd. Waar zij Joseph's jonge jaren mededeelt, noemt zij hem den derde van zes broeders en stelt, op zijn achttiende jaar, zijne vlucht uit de ouderlijke woning, onder bescherming van een vriend, die hem klederen verschaftte om te ontkomen, waar de vervolgingen van zijne broeders, waaraan hij sinds zijne kindsheid blootstond, haar top-punt hadden bereikt. Voor die deze schriften niet kennen, zal ik trachten door aantekeningen daarnaar te verwijzen, waar

de meeste bijzonderheden van het door mij beschreven leven,
in zooverre men die niet vindt in de heilige Schriftuur, daaraan
zijn ontleend.

En hiermede beveel ik mijn werk aan uwe welwillende
beoordeeling.

C. G. V. J.





Zoon van 't vorstlijk huis van Isrel's vromen koning
Verlaat gij, droef te moê, uwe ouderlijke woning,
En spoedt gij U van dáár, in 't holle van den nacht,
(Als volgde men uw spoor) in vreemde kleederdracht?
De maan verlicht uw pad O, hef het hoofd naar boven
Om God, die met U gaat, voor haar geleî te loven,
En daal door haar Zijn vrede in uw geschokt gemoed;
Want, wat een vriend U raadde, is veilig, wijs en goet.
Door dezen weg te gaan, wordt ge aan den smaad ontheven,
Die de oorzaak was der smart van 't kinderlijke leven;
Maar onbekend steeds bleef, door 't vaderlijk verbod
En ruimschoots U vergoed in d'omgang met uw God.

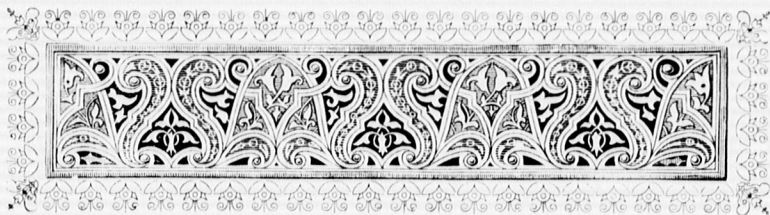
Door d' arbeid van uw hand hebt ge in Libonah's muren
 Gescheiden van uw huis, geene armoê te verduren.
 Men wacht U, men verlangt uw hulp en 't Godlijk oog
 Beveiligt U den weg in zeegeving van omhoog.

De reis is ras volbracht. In d'avond aangekomen,
 Heeft Joseph slechts zeer kort de zoete rust genomen,
 Die men hem had bereid in 't nieuw en gastvrij huis,
 En reeds vindt men hem aan den arbeid; geen gedruisch
 Van gaan en komen, zal den nieuwen meester wekken,
 Waar hij, wat van nu aan tot werkplaats hem zal strekken,
 Reeds heeft geordend en het hout heeft aangebracht,
 Dat van zijn vlijt het doel van zijn bestemming wacht.
 En 't welgevallen straalt uit 's ouden meesters oogen.
 Zoo had 't getuignis van zijn vriend dan niet bedrogen
 Dat hij een schat ontving, voor 't toevluchtsoord verleend
 Aan den verstooten zoon en broeder; in hem meent
 Hij reeds van 't maagdelijn den bruidegom te groeten,
 Waar liefde uit de oogjes sprak, bij 't kinderlijk ontmoeten.
 Straks, aan den disch vereend, wordt van de reis verhaald,
 Terwijl in vrede en vreugd, Gods zegen nederdaalt.

Maar ginds in Bethalem, begon men hem te missen,
En, waar m' aan vlucht niet dacht, de ontvoering ras te gissen
Door roovers, voorgebeeld in Joseph, Rachel's zoon,
En 't hart van Sadoc bloedt, bij 't ouderleedbetoon.
Zou hij dan waarlijk niet in een der grotten toeven?
Of was misschien een vlucht 't gevolg van 't staâg bedroeven,
En 't honen, nu hem leed? en peinzend zit hij neêr.
Een traan ontvloeit zijn oog, hij bidt tot God: „o Heer,
Der legerscharen, God! vergeef mij 't stout vermeten
En 't roekeloos bestaan! Ook ik heb snood vergeten,
Dat Gij geen reden geeft, van wat Gij, in Uw raad,
Hebt toegedacht aan d'een en d'ander derven laat.
Moest niet zijn vroomheid mij van Uw genade spreken?
Zijn zachtheid treffen en zijn engelenreinheid, teeken
Zijn, dat geen schuld te boeten was, noch straf
Van ouders, zijn geboort 't onvruchtbaar wezen gaf?”
En 't stille schreien wordt veranderd, in het klagen
Van namelooze smart, bij 't angstig boezemjagen.
Maar den boetvaardigen troost Jahve. En een hand
Raakt zacht zijn schouders aan en leidt, naar d'overkant
Der beek, die langs het huis zijns vaders henenvloede,
En wischt den tranenvloed, die baard en kleed besproeidde,

En Sadoc drukt de hand eens vriends, en weder breekt
 Een nieuwen tranenvloed uit de oogen, waar hij spreekt :
 „Ach, Joseph vond ik niet. Gij mindet hem zoo teeder.
 Ach waar, waar vind ik hem, 't zij dood of levend weder?”
 En door zijn taal geroerd is 't andwoord van zijn vrind :
 „„Uw broeder leeft, ik ken de plaats, waar gij hem vindt,
 Zoo gij een kleine wijl nog wachten kunt. Voor heden
 Vermag ik niet in meer bijzonderheên te treden ;
 Mij bindt mijn woord ; vertroost uwe ouders, noem mij niet ;
 Het scheiden smart niet meer, waar men zich weder ziet.””





Het Paaschfeest is voorbij. Een lange karavaan
Houdt in Libonah stil, om verder voort te gaan;
En langs den muur, die naar het oud kasteel geleidde
Zag men een mannenstoet, die zich weldra verspreidde,
Met Joseph's meester wederkeeren naar hun stad
En maagschap. Maar, helaas! die hij heeft lief gehad
Om reine deugd, die zich in eenvoud openbaarde,
Die aller achting won, wien niemand evenaarde
In goedheid en in vlijt, hij keerde niet; hij vond
Een meester op het feest, waaraan hij zich verbond.
En bracht de reis hem eerst verstrooiing, aangekomen
Is 't huis hem droef en leêg, al werd een stem vernomen,
Die 't „lieve vader!“ hem als welkomst hooren doet;
En al omhelst hij 't kind, waar hij haar zeggen moet,
Dat hij alleen slechts keerde, is de oude man, verlegen

En, als vermoed en af, op 't rustbed neêrgezezen.
 De dochter wekt hem niet vóór d'avonddisch en wacht
 Of daar geen karavaan ook Joseph wederbracht ;
 Maar tot dit oogenblik, heeft haar die hoop bedrogen ;
 Nu vraagt zij, waar hij toeft. Met tranen in zijne oogen
 Deelt de oude 't nieuws haar mede en vraagt haar : „Of zij weet
 Wat daar zoo onverwacht hun vriend vertrekken deed ?
 Stond dit nog in 't verband met 't afgehoord verwijten
 Van 't jongste broederpaar, en 't naar het hoofd hem smijten
 Van lasterlijke taal, om 't ambacht, al zijne vreugd ?
 Maar neen, hij liet hen gaan. Zijn vroomheid en zijn deugd
 Zij waren wel bestand, hun aanval af te weeren
 Door zwijgen, zacht beleid, en 't in zich zelven keeren
 Om raad van boven, die het blijven hem gebood ;
 Want was niet, na dien dag zijn vlijt en ijver groot
 En trachtte hij niet meer zijn meester te believeu
 Als vreesde hij, men mocht vermoeden wat kon grieven ?”
 Maar 't meisje antwoordt niet ; haar hart is diep ontroerd,
 En, welt een traan in 't oog, 't gesprek tot nu gevoerd,
 Wordt door haar afgeleid, om naar het feest te vragen
 En hoe de ontmoeting was, met vrienden en met magen ;
 Want met de helderheid van 't rein en stil gemoed
 Wist zij, wat hier had doen besluiten, al te goed,
 En 's vaders plannen en 't zich op een afstand houden
 Van Joseph, deed vermoên, wat maagden niet vertrouwden

Dan aan haar God en Heer: en 's avonds bad zij zacht:

„Geef tot vergeten moed en tot vertroosten kracht.”

En Joseph? 't Ging hem goed. Meer welstand mocht hij vinden,
 Meer kunst en schooner vorm aan 't handenwerk verbinden
 En stil en rustig ging zijn leven voort naar 't scheen.
 Ook hier had men hem lief; zijn meester was tevreên,
 En hield hem hoog, om 't werk ras wijd en zijd geprezen
 Dat ook zijn naam verhief. Maar 't schoon en edel wezen
 Van deez' zijn leerling, dat zijn afkomst hem¹ verried
 Werd ook in Thanach ras een oorzaak van verdriet.
 Men ried, men drong, men dwong hem zelfs, niet langer
 Toch ongehuwd te zijn, en 't werd hem immer banger
 En meer benaauwd om 't hart, en hij zocht de eenzaamheid.
 Daar klonk eens engels stem; „Verlaat deez' stad; bereid
 Aan 't meer Genezareth een eigen huis. Gods zegen
 Volgt op de reis uw schreên en komt U groetend tegen,
 Ook daar is werk en brood.” Het hemelsch licht verdween.
 En Joseph, 't hart verrukt, stort tranen en gebeên
 En zingt zijn voorzaat na: „Wat kan op aard mij deeren,
 Geen muur, die mij weêrhoudt; geen bende doet mij keeren
 In God is al mijn heil! Hij richt, voor aller oog

De tafel aan en reikt den beker. 'k Hef hem hoog,
 En zal, zoo lang ik leef, Zijn groote daden prijzen,
 En tot in eeuwigheên Zijn liefde en gunstbewijzen!"

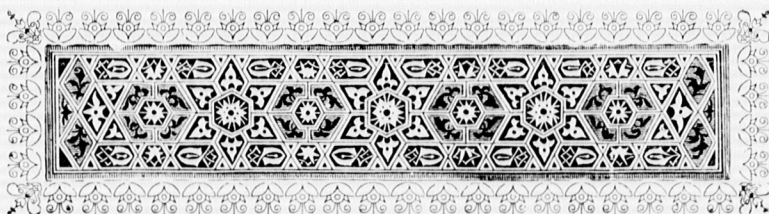
O landstreek, aan het meer, door God geliefd, gelegen
 Hoe vriendlijk komt gij reeds van ver den vreemdling tegen
 Die 't gastvrij dak verliet, gelijk hij het huis ontvlood
 Hem eens zoo lief en dier. Zijn ouders, zij zijn dood,
 Zijn broeders zijn verspreid en tot verval gekomen;
 Maar God verliet hem niet. Hij heeft zijn roep vernomen
 Hier is de plaats voortaan, waar hij Hem dienen mag.
 En 't is hem of hij weêr het lieflijk schijnsel zag
 Dat zich in glorieglans der heemlen openbaarde,
 Waar hij op huis en veld, op boom en bloemen staarde,
 En alles heerlijk vond en schoon, van licht omstraald,
 En in zijn dankbaar hart Gods vrede nederdaalt.

Was het een voorgevoel, dat hij de plek genaakte
 Waarover 't oog van God en van Zijn engelen waakte?
 Dat 't zand door hem gedrukt, de lava aan zijn voet

Het afgebeden zaad der Vrouwe, dragen moet?
 Weet hij het, dat deez' lucht zal trillen bij diens woorden
 Nu in zijn geest bezielde met reine harpaccorden
 En lieflijk gezang? Een kind ontmoet hem, vraagt:
 „Wat er toch wezen mag, in wat zijn ezel draagt?”
 En vleit zich naast hem neêr, bij 't rusten om te spijzen.
 „Mag hij hem straks den weg en 't huis zijns vaders wijzen?”
 Er, door 't gesnap bekoord, stemt Joseph toe, en slaat
 Hij d'arm hem om den hals, en streelt hem 't lief gelaat,
 En 't is als overstroomt hem 't hart, van vreugde en vrede
 En haastig staat hij op en gaat met 't knaapje mede.
 Het kind springt blij vooruit naar d'oever der Jordaan.
 Nu komen ze aan een hof, waar hout en garven staan.
 Hier heerscht bedrijvigheid, waar menigte van knechten
 In schutsels, versch geschaafd, het rietbeksels vlechten,
 En 't knaapje noemt hun naam bij 't groeten, en hij toont
 Aan 't eind van dezen hof, 't huis waar zijn vader woont.

Daar waar de Godsrivier haar water uit doet stroomen
 Heeft Joseph 't eigen huis, op Gods bevel, genomen
 Waarheen hij wederkeert, als d'arbeid is volbracht,
 Die hem zijn meester gaf. In stilte van den nacht,
 Of vroegen morgenstond, van 't leger opgerezen,

Zal, wat hij 't kunstigst weet te werken, rust hem wezen.
 Verschillend is de kleur van 't hout en 't vlechtwerk fijn,
 Dat muur en zoldering van 't schoon gebouw zal zijn,
 Dat in zijn hof, weldra ter eer van God verzezen,
 Een plaats van stil gebed en eerdienst hem zal wezen.
 Reeds is de ruimte vlak en effen, en hij meet
 De breedten af, toen hem een licht ontstellen deed,
 En, neêrgeknield op d'aard, ziet hij Gods engel weder
 En hoort hij 't kort bevel: „Leg uw gereedschap neder,
 Geen bidplaats rijze hier. Toch zag, met vriendlijk oog,
 God neder op uw vlijt, en zegent van omhoog
 Tot berging van het graan van heil en eeuwig leven
 Ras aan u toevertrouwd, wat straks uw hand Hem geven
 En wijden dacht. Men zoekt op Priesterlijk bevel,
 Waar ge u verborgen houdt. Volg zonder aarzling, snel
 En zonder tegenspraak. Beveel aan God uw wegen,
 Zwijg, tot Hij u beveelt te spreken, werp niet tegen.”
 En d'engel vaart omhoog, het hemelsch licht vergaat,
 En Joseph is alleen; 't is nacht, en toch nog slaat
 Hij de oogen naar 't azuur, waar duizend sterren schijnen
 Of daar geen lichtglans bleef, na 's engels snel verdwijnen.
 En waar zijn ootmoed vreest, dat hij heeft misverstaan,
 Doet hij een vroom geweld den God des Hemels aan
 En smeekt, dat met den daauw, die straks zal nederdalen
 De Koning komen moog' tot Sion's tempelzalen.



Met 't licht des dageraads verscheen der boden stoet.
Een hunner treedt vooruit en spreekt, na diepen groet :
„ Een Maagd van 't vorstlijk huis van David, die de jaren
Der kindsheid vlieden zag in schaduw van de altaren,
Nu veertien jaren oud, verlaat den tempel, om
In d' echt te treden, na haar dienst in 't heiligdom.
De Hoogepriester zond alom zijn snelle boden
Om zonen David's naar Jeruzalem te nooden ;
Maar geen van hen was nog de man, naar 't hart van God
Tot bruidegom bestemd ; nu noodt men u, om tot
Dit doel met ons de reis te aanvaarden, wil niet dralen,
Men wacht met ongeduld u in de tempelzalen ”
En Joseph buigt zich, zwijgt, en is alras gereed,
En peinst en overlegt, wat God besluiten deed
Tot eenen roep, die nooit den zijnen kan, mag wezen,

Toch is zijn hart in vrede en ziet hij zonder vreezen,
 Zieh aan het eind der reis geleid, waar men hem wacht.
 Is zijn gebed verhoord, en daalde, snel en zacht,
 Als regen, die het veld verkwikt na 't zonnebranden,
 Reeds d'Engel van 't Verbond, en zullen deez' zijn handen
 Zijn uitverkoren, om een graan te bergen, dat een brood
 Des levens worden zal om, in een hongersnood
 Die zielen kwijnen doet, als Joseph, 't volk te spijsen?
 En als ging 't hem niet aan, laat hij zich takken wijzen,
 Die, met een naam voorzien niet bloeiden op 't altaar.
 Men vraagt den zijnen, spreekt van bruid en offer; maar
 't Is stil in David's stad, geen juichtoon wordt vernomen,
 Nog is de Redder niet tot Isrel's volk gekomen!

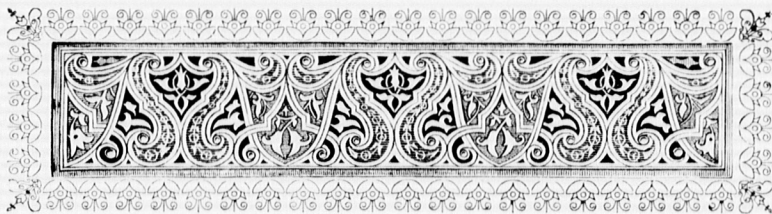
Het offer is volbracht, nog rijzen de gebeden.
 Men zegt aan Joseph, dat hij moet naar 't altaar treden,
 De tak met zijnen naam is in zijn hand, hij heeft,
 Een licht omstraalt hem en een witte lelie heeft
 Hem reeds aan Priesters en Levieten aangewezen
 Als boven stamgenoot en broeders, uitgelezen,
 Den bruidegom te zijn der Maagd, uit David's huis.
 En der Levieten choor begroet met feestgedruisch

En psalmgezing zijn roep, waar Priesters hem geleiden
 Tot waar Maria en haar moeder hem verbeiden.
 En Joseph volgt, en zwijgt, en alles schijnt hem droom.
 En toen de Maagd haar sluier nêrhaalt, en vol schroom
 Het jawoord stamelt en de Priesters zegen spreken
 Bleef tot elk wederwoord hem moed en kracht ontbreken.

Een week ging snel voorbij. Een prachtig bruilofskleed
 Ligt in het woonvertrek der jonge maagd gereed.
 Een blaauwen mantel en een sluier ligt daarneven ;
 Een kraag van zijde, die den hals haar zal omgeven,
 En bovenal de kroon van goud, met edelsteen
 En paarden rijk versierd, zijn eindlijk dan bijéén,
 En Noemi ziet toe of iets nog mocht ontbreken,
 Waar zij de naalden, om den sluier vast te steken,
 En 't lint en 't witte koord om 't haar te vlechten bracht.
 Maar daar is Anna en de bruid ; en zij sluipt zacht
 Naar eigen woonvertrek terug, na 't vluchtig groeten.
 „ Zoo mogen wij elkaâr dan nog voor 't laatst ontmoeten,
 Dicht bij de plaats waar God Zijn woning heeft gesticht, ”
 Zoo vangt de moeder aan ; 't hoofd van Maria ligt
 Haar in de schoot ; zij weent, en streelt de gouden lokken

Voor 't feest, dat morgen wacht, met ambergeur doortrokken,
 En van haar lippen vloeit 't geheim, dat Joseph's mond
 Haar d' eersten dag na zijn verloving, heeft verkond.
 Een zachte trilling gaat, bij 't hooren, door de leden
 Der jonge maagd en voor haar vochtige oogen treden
 De blijde droomen van haar jeugd, het teeken, dat
 Haar als 't verkoren kind van Gods belofte, had
 Doen groeten, waar de smaad haar ouders werd ontnomen,
 Maar 't is slechts vluchtig. Lelietak en zegning komen
 Verzoenen, met den staat, die haar op morgen wacht.
 En Anna leidt haar naar haar slaapvertrek ; en zacht
 Drukt haar een laatsten kus op 't voorhoofd. Bij 't verlaten
 Des tempels is haar gang gejaagd ; want Sion's straten,
 Zijn eenzaam ; maar de weg is kort. Reeds wijst een licht
 Haar waar de herberg is, waarheen haar voet zich richt,
 Daar gaat ze een zaal voorbij, en met God wil tevreder
 Legt ze in haar klein vertrek zich ras ter ruste neder.

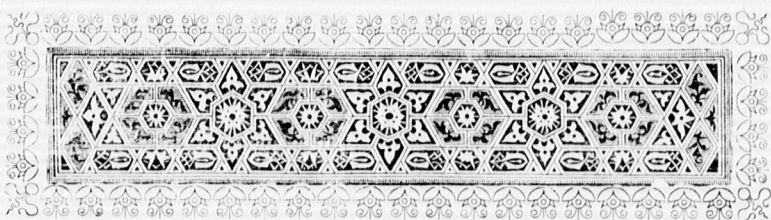




De derde dag na 't feest vindt Joseph in de woning —
Zijn ouderlijke huis — van David's Isrel's koning,
Nu den romein verhuurd. De koopprijs, straks bepaald
Is aangenomen en hij wacht tot ze is betaald.
Daar vloeit nog de fontein met 't eigen zacht geklater.
De leeuwen laten, als van ouds, het helder water
Door, dat zijn dorst als kind gelescht heeft. Boven ziet
Hij de vertrekken weêr, waar hij zooveel verdriet,
En smaad verduren moest; maar toch ook blijde dagen
Heeft doorgebracht; waar hem een vader heeft gedragen
Op de armen, aan haar borst een moeder heeft gezoogd
En, waar men binnentreedt, en hij de tranen droogt
Die bij 't herdenken aan hun dood, uit 't oog hem welden,
Telt hij en bergt hij in zijn kleed de ontvangen gelden.

Terug gekeerd in 't huis van Sadoc, neemt hij 't deel
 Dat rechtens hem behoort, en regelt lang en veel;
 Want strikt rechtvaardig in zijn denken en zijn streeven
 Wil hij aan ieder recht, zich zelf het minste geven.
 Maar van verloving en van Nazareth, geen woord.
 Wel heeft hij uit den mond zijns broeders 't plan gehoord
 Om elders, mogelijk wel naar Dabbeseth, met zonen
 En dochters heên te gaan, waar 't langer hier te wonen
 Hem niet meer aantrok; maar het antwoord op diens vraag:
 „Waar hij zijn woning koos?” is kort, onzeker, vaag.
 En Sadoc dringt niet langer aan. Na 't zamen spijzen
 Zal hij, naar Joseph's wensch, hem 't graf der ouders wijzen.



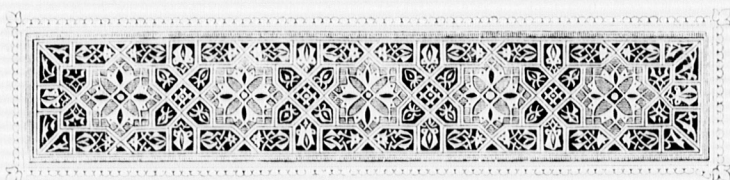


De weg naar Nazereth valt Joseph lang en zwaar:
Want hij verlangt naar 't kind, met 't lange, blonde haar
Met de oogen teêr en zacht, hem tot een bruid gegeven,
En peinst, hoe of hij haar het reine huwelijks leven
Waartoe Gods liefde riep, gelukkig maken zal.
Zijn hart klopt hoorbaar nu hij eindelijk toch het dal
Van Zabulon bereikt en tusschen 't loof der boomen,
Het huis van Anna, vriendlijk ziet te voorschijn komen.
Hij brengt het geld bijéén, dat in Jerusalem
Hem voor zijn huwelijksgift ontbrak, en dat men hem
Goedgunstig toestond te voldoen als 't hem zou schikken,
En gaat vol blijdschap voort. Nog weinige oogenblikken
En hij bereikt het huis, waar hem zijn bruid verwacht.
„Maria is niet hier” zegt Anna. „Vader bracht

Haar naar Elisabeth, haar nicht. Schoon hoog in jaren
 Mocht zij aan Sarah, Abram's huisvrouw, evenaren,
 En waar Maria vurig wenschte haar te zien,
 Mocht ik aan haar verzoek niet langer weêrstand biên,
 Al vreesde ik dat het u, bij wederkomst, zou grieven.
 „Maar, moeder! 'k ben bereid om Joseph te believen
 Terug te keeren””, sprak zij vleierend, „zeg hem vrij,
 Dat hij mij halen mag, zoo spoedig als dat hij
 Het zal verlangen, mocht hij weldra huiswaarts keeren.
 Ben ik niet zijne vrouw, en dienstmaagd niet des Heeren?
 Deez' reis is naar Zijn raad, zoo niet op Zijn bevel.
 Vraag, moeder, mij niets meer. God wil het, dat ik snel
 Gehoor geef aan den wensch, deez' nacht mij ingegeven.” ”
 „En 'k zag Maria aan. Een licht scheen haar te omzweeven
 Een wondre gloed in de oogen, trof mij 't hart;
 En, toen zij mij verliet, staarde ik nog lang, verward
 En toch getroost, haar na, bij 't in gebergte' verdwijnen.”
 En Joseph, moog hem ook deez' reis gevaarlijk schijnen,
 Werd toch aan zijne bruid de moedervreugde ontzegd,
 Buigt voor des Heeren wil, en peinst, en overlegt,
 Om zijn gereedschap bij den meester te gaan halen
 Dien hij zoo snel verliet, en die hem nog betalen
 Moet; en weêr denkt hij aan des engels duister woord,
 Aan 't graan hem toevertrouwd, aan 't werk dat God behoort,
 Al mocht het niet aldaar, ter Zijner eer verrijzen.

En hij laat zich den weg naar eigen woning wijzen,
 Nadat hij Anna kort zijn plan heeft meêgedeeld,
 En bij zijn heêngaen, zijn Maria aanbeveelt.

De vreugde bij zijn komst en 't vleien en het koozen
 Van 't knaapjen hem zoo lief en bij het kort verpoozen
 Van d' arbeid, steeds gereed met vragen, om 't verhaal
 Van Joseph en zijn broêrs en 't hun bereidde maal,
 Om steeds weêr op den put en Ruben neêr te komen,
 Heeft ras aan Joseph's hart en angst en vrees ontnomen.
 En aan den gullen disch, zoo gastvrij hem bereid,
 Of dwalend langs het meer, met 't maanlicht overspreid,
 Is 't kind met 't blonde haar en 't zacht, onschuldig wezen
 En 't oog waarin zoo vroeg reeds godsvrucht was te lezen
 Op nieuw zijn troost en hem vergoeding voor 't gemis,
 Dat vadersvreugd door God aan hem onthouden is.
 En dwaalt hij van het kind terug in zijn' gedachten,
 Naar wat de hoop steeds was, van duizende geslachten,
 Dan schijnt het hem, als kon het zijn, dat David's zoon
 Geleek op dezen knaap, zoo lief, zoo zacht, zoo schoon,
 En dichter drukt hij 't kind aan 't hart, zijn tranen stroomen
 Ach waar' toch reeds Gods heil tot Isrel's volk gekomen!



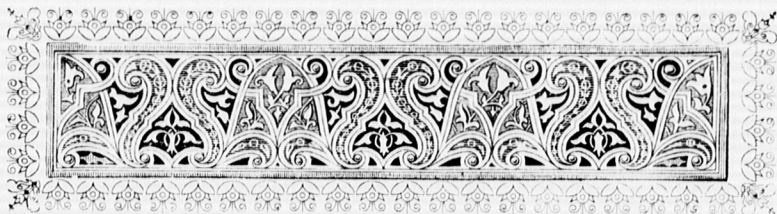
Weêr is het Paaschfeest, door Gods Israël gevierd,
En Joseph heeft met kunst en smaak zijn huis versierd.
Nu kan hij blijven en zijn lieve bruid verblijden,
En, als zij wederkeert, haar al zijn zorgen wijden.
Ver van haar moeders huis, heeft de eenzaamheid gewis
Haar 't hart bekommerd en, zoo meent hij zeker, is
Zij de oorzaak wel geweest van 't haastig, droef vertrekken.
En zeker kan het geen verwondring hem verwekken,
Waar ze in Jeruzalem zoo schoon een leven had,
Dat Nazareth haar niet beviel. Want toch die stad
Verkoos hij zeker evenmin om er te wonen.
Maar het was Anna's huis; nu waard aan elk te toonen.
En, na een laatsten blik op huis en hof, verlaat
Hij de eigen woning met een blij, verheugd gelaat.
Hij is op weg naar Anna; want hij wil haar vragen,

Of 't niet verstandig zij, Maria, vóór de dagen
 Van hare nicht vervuld zijn, naar 't gegeven woord,
 Terug te halen. Maar wat lieflijk spreken hoort
 Hij opgaan uit die groep van menschen, die daar komen
 Van gindschen heuveltop? Heeft hij de stem vernomen
 Van zijne bruid? — Hij ijlt hen tegen, en de vreugd
 Des blijdens wederziens heeft hem het hart verheugd.
 Maar slechts een oogenblik; die zijne bruid geleiden,
 Staan voor hun woning stil en noodigen hen beiden
 Om met hen in te gaan, en deelen Joseph meê
 Dat, waar reeds de avond viel, zij hem een legersteê
 Voor dezen nacht, terstond, met liefde zullen spreiden,
 Waar hun Maria heeft beloofd, hem hier te beiden,
 En zij vermoeid is van de reis. Maar Joseph zegt:
 Nadat hij aan zijn bruid de zaak heeft uitgelegd,
 Dat hij niet blijven kan. Hij kust Maria teeder,
 En, op den weg naar huis, legt in het gras zich neder.

Daar weent, daar klaagt hij luid, zijn diepe droefenis,
 Dat wat hij heeft gevreesd, dan toch de waarheid is.
 't Onschuldig kind, bij Gods altaren opgetogen,
 Is niet bestand geweest, waar daaglijks voor hare oogen
 De komst bereid werd van een zoon, der oudren vreugd,

Waar de verleiding kwam, te waken voor haar deugd.
 Ze is zwanger ; maar hij zal haar in 't geheim verlaten
 Want treurt hij om haar val, onmooglijk haar te haten,
 Maar evenmin zijn huis terug te zien. — De nacht
 Spreidt duisternis op de aard, daar boven sterrenpracht,
 En d'afgetobte geest vindt in den slaap een ruste,
 Die 't oog komt droogen en de bange zorgs suste.

Maar in den droom verschijnt Gods engel. „Vrees niet, prijs,
 „Gods eeuwge liefde en trouw voor 't nieuwe gunstbewijs
 „O Joseph ! dat op eens de raadslen van uw leven
 „Met Godlijk licht en vreugd der heemlen gaat omgeven.
 „De Maagd, door God beloofd als Moeder van Zijn Zoon,
 „Verwacht van u haar eer en van uw huis haar woon ;
 „Door werking van Gods Geest, gezegende der vrouwen,
 „Wil God haar en haar kind aan uwe zorg vertrouwen. “
 En uit den droom ontwaakt, valt Joseph dankend neêr,
 En, naar des engels woord, keert tot Maria weêr.
 En nog dienzelfden dag, herdenken zij Gods daden,
 Waar zij, in eigen huis, voor 't eerst te zamen baden,
 En op het klein altaar, door Joseph opgericht,
 De rol der Profetie van Micha openligt.



Wie schetst, o Joseph ! van nu aan uw heilig leven,
Met al de zaligheid en droefnis u gegeven,
Als bruidegom en straks als vader, needrig, schoon ?
Als hoofd des huisgezins verwachtend David's Zoon.
Straks knielend voor het kind, dat men u geeft te dragen,
Dat u zijn liefde toont, 't armpje om uw hals geslagen
Dat uw ontbering deelt, dat gij beschermen moet,
En in wiens zachten blik ge uw Heer en God begroet.
Eens zal Hij op zijn beurt, bij 't werk u dienst bewijzen,
Stilzwijgend, door zijn daad, uw stichtend leven prijzen,
Waar gij, een koningszoon, ook knecht eens meesters waart :
Straks, in den tempel Gods hem wedervindend, staart
Gij hem bewondrend aan, bij 't vragen en 't verhooren
Van Priesters, voor Gods volk tot leeraars uitverkoren,
En zwijgt en staat verbaasd, waar moeders vraag u grieft

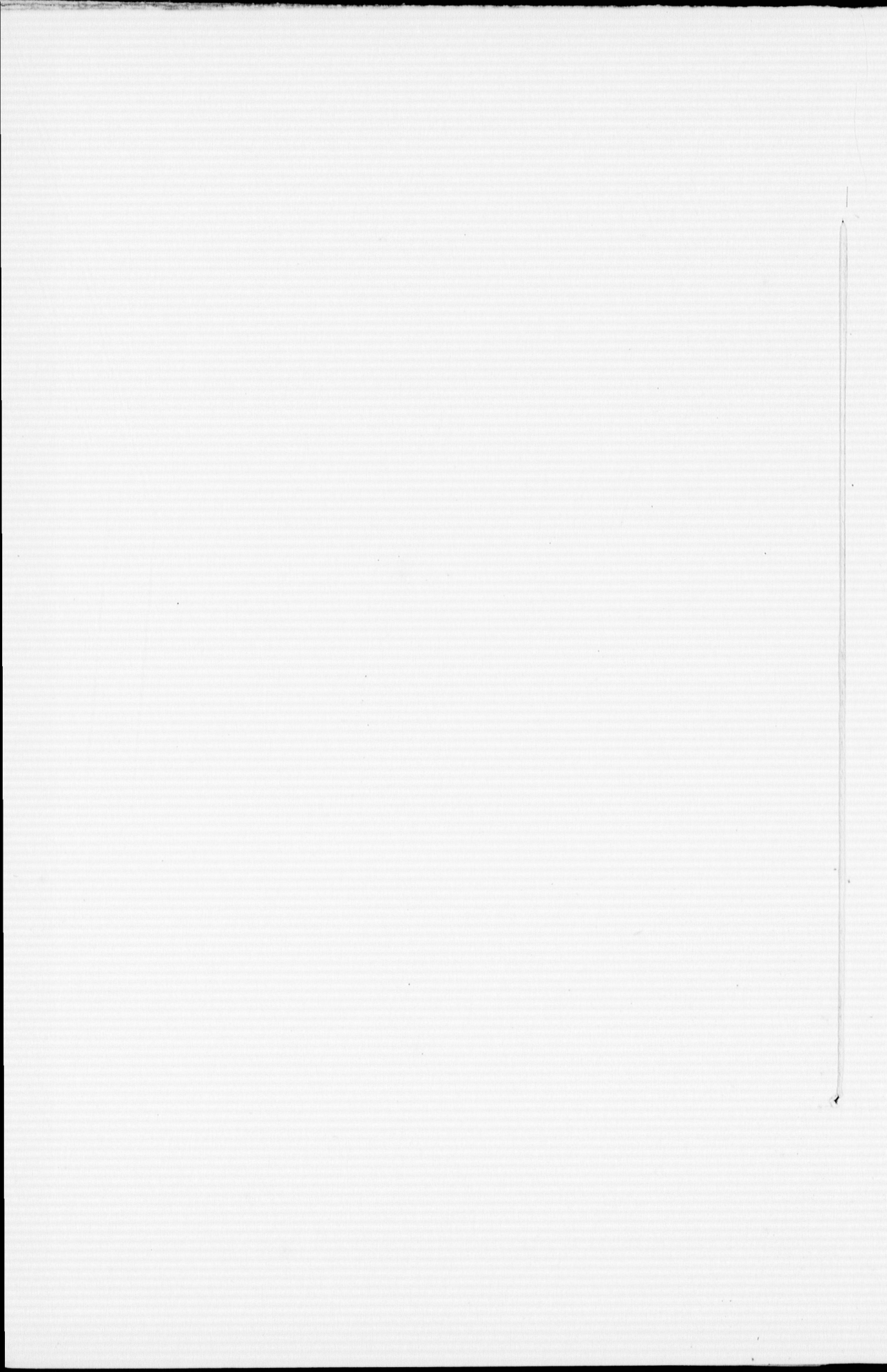
En gij om 't antwoord, 't kind nog hooger stelt, en lief.
 En Jesus, — neemt hij toe in wijsheid en genade
 Bij God en menschen, wordt hij grooter, vroeg en spade
 Toont zich als kind u onderworpen, wacht en vraagt
 Van u bevelen en, bij 't timmerwerken draagt
 U hout, gereedschap aan en, eenmaal achttien jaren
 Neemt 't werk u uit de hand, en wil uw krachten sparen,
 Door mede te voorzien, in wat het onderhoud
 Vereischt, van 't huisgezin uw zorgen toevertrouwd.
 O diepte van Gods raad! O wondren van Gods wegen,
 Wie peilt u, wie bepaalt, waarin gij zijt gelegen!
 Eens zal de wijsheid Gods het vragen aan de schaar,
 Die aan zijn lippen hangt: „Hoe 't wezen kan, dat waar
 De koning David den Messias Zoon mag heeten,
 Hij Hem zijn Heere noemt?“ en 't woord van Gods profeten
 Verklaren, dat zijn strijd en heerlijkheid verkondt;
 Maar u, o Joseph, zoon van Jacob! heeft zijn mond
 Zijn kruis niet aangezegd, waar uw gevoelig harte
 Niet waar bestand geweest, voor de overmaat van smarte
 En 't bang vooruitzicht u de vreugd vergallen zou,
 Die God aan d' avondstond uws levens schenken wou.
 Nu moogt gij rustig nog een tiental levensjaren
 Voorbij zien gaan, alsof het oogenblikken waren.
 Toen kwam uw einde, zacht, in de armen van de Maagd.
 Reeds daalde de engelschaar, die straks ten hemel draagt,

Nu in aanbidding knielt voor Jesus, dien uwe oogen
 Aanschouwen, aan het einde uws legers neêrgebogen.
 Zijn zegen zegt : „De taak uws levens is volbracht!”
 O, voedstervader van Gods Zoon! uw slaap zij zacht!
 Waar 't zwaard de teedre ziel der moeder zal doorboren,
 Zult gij van Jesus strijd en van zijn kruis niet hooren
 Vóór dat de steenrots scheurt, en gij uw graf verlaat,
 En u Gods engel zegt: „Dat Hij verrijzen gaat.”
 Slaap zacht! Een hemelsch licht vertroost, die u beweenen,
 En 't oor aan 't harpaccoord en zang van engelen leenen,
 Waar zij met bloemen 't graf versieren, dat u dekt
 En 't zoo geliefd gelaat aan hun gezicht onttrekt.
 Maar het verlaat hen nooit, bij dagen, noch bij nachten.
 Zij zien het, in den geest, hen aan den ingang wachten
 Van 't huis door hen bewoond, steeds vriendlijk, mild en goed,
 't Is bij hen op den weg, 't wordt in den droom ontmoet.
 En treedt straks Jesus op in 't openbare leven,
 En is de dag weêr dáár, die u den geest zag geven,
 En vraagt de Fariseêr: „Staat het den mensch steeds vrij,
 Zijn vrouw, wat ook daarvan de ware reden zij,
 Of in het openbaar, of heimlijk, te verlaten?”
 Dan denkt Hij aan uw strijd, o Joseph! die Hem haten
 Leidt Hij naar 't Paradijs, waar God de menschen schiep;
 Maar, op de vraag van hen, die Hij verkoos en riep
 Is 't antwoord een geheim, aan allen niet gegeven

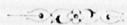
Te vatten, schoon het was het raadsel van uw leven
Ten voorbeeld stellen van een heiligen levensstaat.
En waar Hij 't kinderhoofd de handen oplegt, gaat
Uw beeld zijn geest voorbij en stille tranen stroomen,
En „'t Heil u, vader !” wordt door enklen slechts vernomen,
Maar de engel vangt het op en brengt het voor den Throon.
En was uw slaap zoo zacht, en uw verrijzen schoon,
Wie maalt de glorie, die u vriendlijk kwam omgeven,
Tot heiligen Patroon der kerke Gods verheven !
O steun ons in den strijd, bescherm ons, sta ons bij
Opdat ons leven rein, ons sterven zalig zij.



AANTEKENINGEN.



AANTEKENINGEN.



BLADZIJDE 8.

Door d' arbeid van uw hand hebt ge in Libonah's muren

Ik zag hem (Joseph) eerst werken bij eenen timmerman omtrent Libonah. Het leven van de Heilige Maagd, volgens de beschouwingen van Anna Catharina van Emmerich, bladz. 185.

BLADZIJDE 9.

En 't hart van Sadoc bloedt bij 't onderleedbetoon.

Sadoc, oudere broeder van Joseph, later als een zeer godvruchtig man bekend. Leven van de H. Maagd, bladz. 188, is hier als een tweede Ruben door mij voorgesteld.

BLADZIJDE 9.

Zou hij dan waarlijk niet in een der grotten toeven?

Ik zag hem ook zich ophouden in grotten, waarvan later eene de geboorteplaats onzes Heeren was. Hij bad daar alleen of hield zich bezig met kleine stukjes hout te snijden. Leven van de H. Maagd, bladz. 184.

BLADZIJDE 11.

Het Paaschfeest is voorbij. Een lange karavaan

Ik bedoelde daarmede niet het eerste, maar het laatste feest, dat door

Joseph van uit Libonah gevierd werd. Waarschijnlijk is zijn verblijf dáár het langst geweest na zijne vlucht.

BLADZIJDE 12.

Stond dit nog in verband met 't afgehoord verwijten
Van 't jongste broederpaar, en 't naar het hoofd hem smijten
Van lasterlijke taal om 't ambacht, al zijn vreugd?

Ik zag dat zijne broeders ontdekten waar hij was en hem vele verwijtingen deden; want zij schaamden zich den nederigen staat, waartoe hij zich had begeven. Hij bleef er echter in uit oetmoedigheid. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 186.

BLADZIJDE 12.

En 's vaders plannen, en 't zich op een afstand houden
Van Joseph

Hij leefde zeer afgetrokken en schuwde het gezelschap der vrouwen. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 187.

BLADZIJDE 13.

Werd ook in Thanach ras een oorzaak van verdriet.

Hij verliet deze plaats (Libonah) en werkte daarna te Thanach, bij Megiddo, aan den boord eener kleine rivier, die zich in de zee werpt. Hij woonde daar bij eenen nog al welhebbenden meester; men maakte er ook schoonere werken. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 186.

BLADZIJDE 15.

In schutsels, versch geschaafd, het rietbeksels vlechten,

Een der werken van Joseph als timmerman was, lange houten staken te schaven. Het waren lijsten waarin men de schutsels (van riet) vlechte. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 188. Deze schutsels, van een manslengte, dienden om groote ruimten tot kamers te vormen.

BLADZIJDE 16.

Doet hij een vroom geweld den God des Hemels aan,
 En smeekt, dat men den daauw, die straks zal nederdalen,
 De Koning komen moog' tot Sion's tempelzalen.

Joseph was zeer godvruchtig, en bad vuriglijk voor de komst van den Messias. Leven van de H. Maagd, bladz. 187, en iets verder: hij volhardde in vuriglijk te bidden. De Profetie waarop hier gedoeld wordt is deze: Malachias III: 1: „En weldra zal tot zijnen tempel komen de Heerscher, dien gij zoekt, en de Engel des Verbonds, naar wien gij haakt. Ziet Hij komt, spreekt de Heer der Heirscharen!”

BLADZIJDE 19.

Een week ging snel voorbij. Een prachtig bruiloftskleed,
 Het huwelijkskleed van de Heilige Maagd was zoo wonderbaar en
 zoo schoon, dat de vrouwen, die bij het huwelijk tegenwoordig
 geweest waren er vele jaren daarna nog gaarne van spraken. Leven
 v. d. H. Maagd, bladz. 198. Zie bladz. 199 aldaar, de beschrij-
 ving.

BLADZIJDE 19.

En Noëmi ziet toe of iets nog mocht ontbreken.

Noëmi, de zuster van de moeder van Lazarus, was een dergene die Maria bij hare opname in den tempel te gemoet kwamen. De priesters stelden de kleine Maria in hare handen. Leven van de H. Maagd, bladz. 176. Maria nam afscheid van hare familie. Zij begaf zich alsdan met de meesteressen en vele jonge dochters in het vertrek der vrouwen, in den noordkant van den eigenlijk gezegden tempel. Zij bewoonden kamers, welke men in de dikke muren des tempels had gemaakt. Zij konden door gangen en trappen in kleine bidplaatsen komen, die nabij het heiligdom en het Heilige der Heiligen waren. Leven van de H. Maagd, bladz. 176.

BLADZIJDE 19.

Zoo mogen wij elkaâr dan nog voor 't laatst ontmoeten,
 Dicht bij de plaats, waar God Zijn woning heeft gesticht.

De kamer van Maria in den tempel was een der meest afgelegene, recht over het Heilige der Heiligen. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 178.

BLADZIJDE 20.

De blijde droomen van haar jeugd, het teeken, dat
Haar als 't verkoren kind van Gods belofte, had
Doen groeten, waar de smaad haar ouders werd ontnomen.

Volgens Anna Catharina van Emmerich leefde er op den berg Horeb een overste der Essencanen, die een profeet was en Archas of Areas genoemd werd. Tot hem ging reeds de grootmoeder der heilige Anna om raad te vragen, wien zij huwen moest. Deze profeet kende het geslacht, waaruit de moeder van den Messias moest voortkomen, hoewel hij niet wist, hoelang de geboorte van de moeder des Zaligmakers nog zoude uitgesteld worden. Hij zeide aan Emoroan, de grootmoeder van Anna, dat zij haren zesden dinger moest huwen, met name Stolanus. Zij hadden drie dochters; ook de oudste Ismeria, huwde volgens den raad van den Profeet en was de moeder van de heilige Anna. Haar eerste dochter Sobe had het teeken der belofte niet. Ismeria bleef achttien jaren onvruchtbaar, toen baarde zij de heilige Anna met het verlangde teeken op de maaggroeve. Waarin dit bestond wordt niet gezegd. Hare moeder zeide haar op haar sterfbed, dat zij een vat der verkiezing was, dat zij trouwen moest en daarbij raad vragen bij den Profeet. Zij ging tot hem en haar werd Joachim, die zij toen nog niet kende, aangewezen om te huwen. Anna was toen negentien jaar. Haar eerste kind, ontijdig geboren, miste het teeken van uitverkiezing. De heilige Anna, die dit als eene straf beschouwde, was daarover zeer ongerust. Negentien jaren verlangden Joachim en Anna zeer naar de beloofde zegening; maar de Heilige Anna bleef onvruchtbaar. Toch had zij de vaste hoop en inwendige verzekering, dat de komst van den Messias nabij was en dat zij tot de familie behoorde uit welke de Zaligmaker naar het vleesch geboren moest worden. De schande harer onvruchtbaarheid bedroefde haar grootelijks; zij kon zich naauwelijks in de synagoge vertoonen, zonder er eenige smaad te moeten verduren. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 63. Maar nog grooter smaad werd Joachim aangedaan, toen een priester, met name Ruben, zijne offerande verachtte, ze ter zijde zette en hem hoonde, uit hoofde van de onvruchtbaarheid zij-

ner huisvrouw, hem niet toeliet te naderen en hem in een hoek bandte om hem tot spot te stellen. De heilige Anna, door een engel vertroost, werd geboodschapt, dat haar gebed was verhoord, dat zij Joachim zoude ontmoeten onder de gouden poort, beiden moesten gezegend worden en zij moest welhaast den naam kennen van haar kind. Den volgenden nacht, zag ik tot haar eene straal van den hemel afdalen, die bij haar bed in eenen schitterenden jongeling veranderde. Het was de engel des Heeren, die haar zeide: Dat zij een heilig kind zou ontvangen; dan stak hij zijn hand over haar uit, schreef op den muur groote en blinkende letteren: het was de naam van Maria. De engel verdween daarna in het licht. Leven v. d. Maagd, bladz. 68. Op het oogenblik, dat het licht van den engel op Anna kwam, zag ik onder haar hart iets schitterende, en ik erkende in haren persoon, de uitverkorene moeder, het verlichte vat van de naderende genade. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 69. Ik kende dat een der priesters, door eene hemelsche verlichting, de innige overtuiging had gekregen, dat Maria het vat der verkiezing was, dat in zich het geheim der zaligheid bevatte. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 149. Bij de intrede van de kleine Maria in den tempel, zeide de heilige Anna, in eene heilige verrukking tot eenige vrouwen, woorden van welke de zin was: „Ziehier de Ark des Verbonds, het vat der belofte, die in den tempel treedt.“ Leven v. d. Maagd, bladz. 177. Het is moeielijk aan te nemen, dat de Heilige Maagd van dit alles onkundig zoude zijn gebleven en zich door eene gelofte verbond, waardoor zij, zij het ook uit ootmoedigheid, zich uitsloot van den zegen haar gegeven, van mede te werken tot de geboorte van den Messias. Liever zie men in hare gehoorzaamheid om den heiligen Joseph te huwen, de herhaling van Abraham's opofferen, op Gods bevel, van zijnen zoon Isaac. In de oude wet werd de maagdelijke staat, ten minste in het algemeen, niet als verdienstelijk beschouwd; onder de menigvuldige soorten van beloften, welke de Mischna, als bij de joden in gebruik zijnde, aanhaalt, vindt men geen spoor van de belofte van zuiverheid. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 194, in de noot.

BLADZIJDE 20.

Haar waar de herberg is, waarheen haar voet zich richt,
De bruiloft van Maria en Joseph werd gehouden te Jerusalem, in een
huis bij den berg Sion, hetwelk men dikwijls huurde voor zulke om-

standigheiden. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 198. Elders werd dit huis, eene herberg genoemd.

BLADZIJDE 21.

De derde dag na 't feest vindt Joseph in de woning,
Zijn ouderlijke huis — van David, Isrel's koning,
Nu den romein verhuurd

Het huis, dat Joseph met zijne ouders te Bethlehem bewoonde, was het huis van Jesse, den vader van David. Het kwam later in Romeinsche handen. Toen Joseph en Maria te Bethlehem kwamen, was dit het huis waar de belastingen moesten betaald worden en waar Joseph zich aanmeldde, om uit zijne papieren zijne afkomst uit het geslacht van David te bewijzen. Zie het leven v. d. H. Maagd, bladz. 181 en 182 en bladz. 259 — 261.

BLADZIJDE 22.

Om elders, mogelijk wel naar Dabbeseth, met zonen
En dochters heên te gaan,

Jesus ging bij Dabbeseth, in eene vallei, waar Sadoc, oudere broeder van Joseph, woonde. Sadoc had twee zonen en twee dochters, die in innige betrekking waren met de heilige familie. Toen Jesus in den ouderdom van twaalf jaren in den tempel bleef, was de familie van Sadoc eene dergene, in welke hem zijne ouders gingen zoeken. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 188.

BLADZIJDE 26.

Nu kan hij blijven en zijn lieve bruid verblijden,

Deuteronom. XXIV: 5. Wanneer een man nog pas eene vrouw zal genomen hebben, zal hij niet uittrekken ten strijde, noch zal men hem eenigen openbaren last opleggen, maar hij zal vrij en zonder schuld zijn in zijn huis, om zich een jaar lang met zijne vrouw te verheugen.

BLADZIJDE 26.

Dat Nazareth haar niet beviel. Want toch die stad
Verkoos hij zeker evenmin om er te wonen.

Joseph (wilde bij zijne terugkomst uit Egypte) niet wederkeeren naar Nazareth; maar zich te Bethlehem, zijne geboortestad, gaan vestigen. Er verscheen hem op nieuw een engel in zijnen slaap en beval hem naar Nazareth weder te keeren, wat hij aanstonds deed. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 464.

BLADZIJDE 26.

Maar het was Anna' huis, nu waard aan elk te toonen.

De heilige Anna beschikte voor de heilige familie het kleine huisje van Nazareth, dat haar toebehoorde. Leven v. d. H. Maagd, bl. 204.

BLADZIJDE 27.

Nadat hij aan zijn bruid de zaak heeft uitgelegd.

Ik heb daarmede niet willen zeggen, dat Joseph de ware reden van zijne weigering aan Maria mededeelde; maar slechts dat hij trachtte haar daarmede genoeg te doen nemen.

BLADZIJDE 29.

Straks knielend voor het kind, dat men u geeft te dragen.

Er was alreeds een uur verlopen na de geboorte van het kind, als Maria den heiligen Joseph riep, die nog met het aangezicht teraarde liggende, bad. Genaderd zijnde wierp hij zich vol vreugd, ootmoedigheid en vurigheid neder. En het was slechts, om de geheiligde gift van den Allerhoogste tegen zijn hart te drukken, dat hij opstond, het kindje Jesus in zijne armen nam en God met vreugdetranen bedankte. Leven v. d. H. Maagd, bladz. 276.

BLADZIJDE 30.

Toen kwam uw einde, zacht, in de armen van de Maagd.

Op het oogenblik dat de H. Joseph den geest gaf, was de H. Maagd aan het hoofdeinde van zijn bed en hield hem in hare armen. Leven v. d. H. Joseph, bladz. 223.

BLADZIJDE 30.

Reeds daalde de engelschaar, die straks ten hemel draagt,

De kamer was met een hemelsch licht vervuld en er bevond zich een groot getal engelen in. Leven v. d. H. Joseph, bladz. 223 en 224.

BLADZIJDE 31.

Slaap zacht! Een hemelsch licht vertroost, die u beweenen,
En 't oor aan 't harpaccoord en zang van engelen leenen,

Men begroef Joseph in een prachtig graf. Slechts Jesus, Maria en eenige andere personen volgden het lijk naar het graf; doch dit schitterde van licht en een menigte hemelsche geesten vergezelden zijn kostbaar overblijfsel. Leven v. d. H. Joseph, bladz. 224.

BLADZIJDE 31.

En treedt straks Jesus op in 't openbare leven,
en de veertien volgende regels. Vergelijk Matth: XIX, 3—15.

BLADZIJDE 31-32.

Is 't antwoord een geheim, aan allen niet gegeven
Te vatten, schoon het was het raadsel van uw leven,
Ten voorbeeld stellen van een heiligen levensstaat.

Matth XIX 11 en 12. Hij zeide tot hen: Niet allen vatten dit woord, maar zij aan wien het gegeven is. Want er zijn ontmanden, die uit moeders lijf zóó geboren zijn, en er zijn ontmanden, die van de menschen zoo gemaakt zijn, en er zijn ontmanden, die zich zelven ontmand hebben om het Rijk der Hemelen. Die het vatten kan, vatte het.

BLADZIJDE 32.

En „'t Heil u, vader!“ wordt door enklen slechts vernomen,
Openb. XIV: 13. En ik hoorde eene stem uit den hemel, die tot mij zeide: Schrijf: zalig zijn de dooden die in den Heere sterven! Van nu aan reeds, zegt de Geest, zullen zij rusten van hunnen arbeid; want hunne werken volgen hen.

